

**YORK-ANTWERPENSKA
PRAVILA 1974.
uz izmjene iz 1990.**

Pravilo tumačenja

Prilikom likvidacije zajedničke havarije primijenit će se sljedeća pravila označena slovima i brojkama, isključujući primjenu bilo kojeg njima protivnoga prava ili prakse. Uz izuzetak onoga što je predviđeno pravilima označenim brojkama, zajednička će se havarija likvidirati prema pravilima koja su označena slovima.

Pravilo A

Čin zajedničke havarije postoji samo i isključivo onda kada se neka izvanredna žrtva ili trošak namjerno i razborito učini ili podnese za zajednički spas, kako bi se sačuvala od opasnosti imovina koja sudjeluje u zajedničkom pomorskom pothvatu.

Pravilo B

Žrtve i troškove zajedničke havarije snosit će različiti doprinosajući interesi prema ovdje navedenoj osnovi.

**YORK-ANTWERPENSKA
PRAVILA 1994.**

("SYDNEY/GENAV")

Prilikom likvidacije zajedničke havarije primijenit će se sljedeća pravila, isključujući primjenu bilo kojeg njima protivnoga prava ili prakse. Uz izuzetak onoga što je predviđeno u Vrhovnom pravilu i u pravilima označenim brojkama, zajednička havarija likvidirat će se prema pravilima koja su označena slovima.

Vrhovno pravilo

Ni u kom se slučaju neće priznati žrtva ili izdatak, osim ako su razborito bili učinjeni ili uloženi.

(Bez promjene)

Žrtve i izdatke zajedničke havarije snosit će različiti doprinosajući interesi prema ovdje navedenoj osnovi.

Zajednički pomorski pothvat postoji kada jedan ili više brodova tegle ili potiskuju drugi brod ili brodove, pod uvjetom da svi sudjeluju u gospodarskoj djelatnosti, a ne u operaciji spašavanja.

Ako su poduzete kakve mjere radi spašavanja brodova i njihova tereta od zajedničke opasnosti, primijenit će se ova Pravila.

Brod nije u zajedničkoj opasnosti s drugim brodom ili brodovima ako bi

se jednostavnim odvajanjem od njih našao u sigurnosti; međutim, ako je samo odvajanje čin zajedničke havarije, zajednički pomorski pothvat se nastavlja.

Pravilo C

Kao zajednička havarija priznat će se samo oni gubitci, štete i troškovi koji su izravna posljedica čina zajedničke havarije.

Gubitak ili šteta što ih brod ili teret pretrpe zbog zakašnjenja tijekom ili nakon putovanja, kao danguba ili kakav drugi posredan gubitak, poput gubitka tržišta, neće se priznati kao zajednička havarija.

(Bez promjene)

Ni u kom se slučaju neće priznati u zajedničku havariju gubici, štete ili troškovi uloženi u vezi sa štetama na okolišu ili kao posljedica istjecanja ili ispuštanja onečišćujućih tvari iz imovine obuhvaćene zajedničkim pomorskim pothvatom.

Prekostojnice, gubitak tržišta te svaki gubitak ili šteta pretrpljeni ili trošak uloženi zbog zakašnjenja, tijekom ili nakon putovanja, kao ni svaki takav posredni gubitak, neće se priznati kao zajednička havarija.

Pravilo D

Prava na doprinos iz zajedničke havarije ostaju na snazi iako se događaj, koji je prouzročio žrtvu ili trošak, može pripisati pogreški neke stranke u pothvatu, ali se time ne sprječava pravo na primjenu svih pravnih sredstava i prigovora, što bi se mogli iznijeti protiv ili u prilog stranke na kojoj je pogreška.

(Bez promjene)

Pravilo E

Teret dokaza da je riječ o gubitku ili trošku koji se treba stvarno priznati kao zajednička havarija je na onoj stranci koja potražuje iz zajedničke havarije.

(Bez promjene)

Sve stranke koje potražuju iz zajedničke havarije dužne su likvidatora havarije pismeno izvijestiti o gubitcima ili troškovima za koje traže doprinos unutar 12 mjeseci od dana završetka zajedničkoga pomorskog

pothvata.

Ako bi izostala takva obavijest ili ako u roku od 12 mjeseci po zahtjevu neka stranka propusti dostaviti dokaze kojima bi potkrijepila najavljenju tražbinu ili potankosti o vrijednostima doprinašajućih interesa, likvidatoru havarije pripada pravo da visinu naknade ili doprinosa procijeni na temelju obavijesti koje su mu dostupne, a takva se procjena može osporiti jedino ako je očigledno netočna.

Pravilo F

Svaki posebni trošak podnijet umjesto nekoga drugog troška koji bi bio priznat kao zajednička havarija, smatrat će se također zajedničkom havarijom i tako će biti priznat, bez obzira na moguće uštede drugim sudionicima, ali samo do iznosa ušteđenoga troška zajedničke havarije.

Pravilo G

Zajednička havarija će se likvidirati, kako u pogledu gubitka tako i u pogledu doprinosa, na osnovi vrijednosti u ono vrijeme i na onome mjestu gdje je pothvat završio.

Ova odredba nema utjecaja na određivanje mjesta u kojem se diobna osnova treba izraditi.

Svaki dodatni trošak podnijet umjesto nekoga drugog troška koji bi bio priznat kao zajednička havarija, smatrat će se također zajedničkom havarijom i tako će biti priznat, bez obzira na moguće uštede drugim sudionicima, ali samo do iznosa ušteđenoga troška zajedničke havarije.

(Bez promjene)

(Bez promjene)

Ako se brod nalazi u nekoj luci ili mjestu pod okolnostima koje daju osnove za naknadu iz zajedničke havarije prema odredbama Pravila X. i XI., a teret ili dio tereta se pošalje do odredišta na drugi način, prava i obveze u zajedničkoj havariji će, uz uvjet da se interesi tereta po mogućnosti o tome izvijeste, ostati u najvećoj mjeri jednaki onima kakvi bi bili da teret nije tako poslan, odnosno da se pothvat nastavio izvornim brodom, sve dok je to u skladu s ugovorom o prijevozu i

pravom koje se treba primijeniti.

Udjel u zajedničkoj havariji kojega snosi teret na osnovi primjene stavka 3. ovoga Pravila ne smije biti veći od cijene koju bi vlasnici tereta podnijeli da je teret bio poslan na njihov trošak.

Pravilo I.-Izbacivanje tereta

Nikakvo izbacivanje tereta neće se priznati kao zajednička havarija ako se taj teret nije prevezio u skladu s priznatim trgovačkim običajima.

(Bez promjene)

Pravilo II.- štete od izbacivanja i žrtvovanja za zajednički spas

Štete pričinjene brodu i teretu ili kojemu od njih prilikom ili zbog žrtvovanja za zajednički spas, kao i štete od slijevanja vode kroz otvorena brodska grotla ili kroz druge otvore napravljene radi izbacivanja tereta za zajednički spas, priznat će se u zajedničku havariju.

Pravilo II.- Gubitak ili šteta od žrtvovanja za zajednički spas

Gubitak ili šteta na imovini uključenoj u zajednički pomorski pothvat poradi ili kao posljedica žrtvovanja za zajednički spas, kao i štete od slijevanja vode kroz otvorena brodska grotla ili kroz druge otvore napravljene radi izbacivanja tereta za zajednički spas, priznat će se u zajedničku havariju.

Pravilo III. - Gašenje požara na brodu

Štete pričinjene brodu i teretu ili kojemu od njih od vode ili na drugi način, uključujući štetu od nasukavanja ili potapljanja zapaljenog broda zbog gašenja požara na brodu, naknadit će se kao zajednička havarija, uz iznimku da se nikakva naknada neće priznati za štete izazvane dimom ili vrućinom, bez obzira na to kako su nastale.

Štete pričinjene brodu i teretu ili kojemu od njih od vode ili na drugi način, uključujući štetu od nasukavanja ili potapljanja zapaljenog broda, zbog gašenja požara na brodu, naknadit će se kao zajednička havarija, uz iznimku da se nikakva naknada neće priznati za štete izazvane dimom, bez obzira na to kako su nastale, niti za štete od vrelina požara.

Pravilo IV.- Rezanje podrtine

Gubitak ili šteta nastali rezanjem podrtine ili dijelova broda koji su već prije bili otrgnuti ili su bili stvarno uništeni od posljedica nezgode, neće se priznati kao zajednička havarija.

(Bez promjene)

Pravilo V. - Namjerno nasukavanje

Kada se brod namjerno nasuče radi zajedničkoga spasa, bez obzira na to je li mogao biti bačen na obalu ili nije, nastali gubitak ili šteta priznat će se u zajedničku havariju.

Kada se brod namjerno nasuče radi zajedničkoga spasa, bez obzira na to je li mogao biti bačen na obalu ili nije, nastali gubitak ili šteta na imovini u zajedničkom pomorskom pothvatu priznat će se u zajedničku havariju.

Pravilo VI.- Nagrada za spašavanje

(a) Izdaci koje stranke u pothvatu ulože zbog spašavanja, bilo po ugovoru ili na drugi način, priznat će se u zajedničku havariju pod uvjetom da su operacije spašavanja bile obavljene zbog očuvanja od opasnosti imovine obuhvaćene zajedničkim pomorskim pothvatom.

(Bez promjene)

Izdaci koji se priznaju u zajedničku havariju uključuju svaku nagradu za spašavanje kod koje su uzeti u obzir vještina i naponi spašavatelja u zaštiti ili smanjenju štete na okolišu, kao što se to propisuje u članku 13., stavak 1(b) Međunarodne konvencije o spašavanju, 1989.

(Bez promjene)

(b) Posebna naknada koju spašavatelju plaća vlasnik broda prema članku 14. navedene Konvencije, u omjeru utvrđenom u stavku 4. toga članka, ili prema nekoj drugoj odredbi jednakoga značenja, neće se priznati u zajedničku havariju.

(Bez promjene)

Pravilo VII.- Šteta na strojevima i kotlovima

Šteta prouzročena na nekom stroju ili na kotlovima broda koji je nasukan i u opasnom položaju, u naporima za odsukavanje, priznat će se u zajedničku havariju ako se dokaže da je nastala u stvarnoj namjeri da se brod odsuče, radi zajedničkoga spasa, uz rizik takve štete; ali ako brod pluta, nikakav gubitak ili šteta prouzročeni radom pogonskog uređaja i kotlova neće se

(Bez promjene)

ni pod kakvim okolnostima naknaditi kao zajednička havarija.

Pravilo VIII.- Troškovi olakšanja nasukanog broda i šteta s time u svezi

Kada je brod nasukan pa se teret, pogonsko gorivo, zalihe ili bilo što od toga iskrca u sklopu čina zajedničke havarije, dodatni troškovi olakšanja, zakupa tegljenica i ponovnog ukrcavanja na brod (ako ih je bilo), te gubitak ili šteta koji otud proizađu, priznat će se kao zajednička havarija.

Pravilo IX.- Brodske stvari i zalihe upotrijebljene za gorivo

Brodske stvari i zalihe ili što od toga nužno izgoreno kao gorivo zbog zajedničkog spasa u vrijeme opasnosti, priznat će se kao zajednička havarija samo i isključivo onda kada je brod bio opskrbljen dovoljnom količinom goriva; međutim, procijenjena količina goriva koja bi se bila potrošila obračunat će se u korist zajedničke havarije po cijeni koja je vrijedila u posljednjoj luci odlaska na dan kada je brod isplovio.

Pravilo X. - Troškovi u luci zakloništa i dr.

(a) Ako bi brod uplovio u koju luku ili mjesto zakloništa, ili ako se vrati u luku ili mjesto ukrcavanja zbog posljedica nezgode, žrtve ili drugih izvanrednih okolnosti koje su izazvale takvu potrebu zbog zajedničkog spasa, troškovi ulaska u takvu luku ili mjesto priznat će se kao zajednička havarija; nadalje, ako bi brod odatle isplovio sa svojim izvorno ukrcanim teretom ili dijelom toga tereta, odgovarajući troškovi isplavljanja iz takve luke ili mjesta, ako su posljedica prethodnoga

Kada je brod nasukan pa se teret, pogonsko gorivo, zalihe ili bilo što od toga iskrca u sklopu čina zajedničke havarije, dodatni troškovi olakšanja, zakupa tegljenica i ponovnog ukrcavanja na brod (ako ih je bilo), te svaki gubitak ili šteta na imovini u zajedničkom pomorskom pothvatu koji otud proizađu, priznat će se u zajedničku havariju.

Pravilo IX.- Teret, brodske stvari i zalihe upotrijebljene za gorivo

Teret, brodske stvari i zalihe ili što od toga nužno upotrijebljeno kao gorivo zbog zajedničkog spasa u vrijeme opasnosti, priznat će se kao zajednička havarija, ali kada se takvo priznavanje učini za cijene brodskih stvari i zaliha, zajedničkoj havariji će se odobriti procijenjeni trošak za gorivo koje bi se inače bilo potrošilo u nastavku namjeravanoga putovanja.

(Bez promjene)

uplovljenja ili povratka, također će se priznati kao zajednička havarija. Ako se brod nalazi u nekoj luci ili mjestu zakloništa, pa se nužno premjesti u drugu luku ili mjesto, jer se popravci nisu mogli obaviti u prvoj, odredbe ovoga Pravila primijenit će se na drugu luku ili mjesto, kao da su oni luka ili mjesto zakloništa, a troškovi takvoga premještaja zajedno s privremenim popravcima i tegljenjem priznat će se kao zajednička havarija. Odredbe Pravila XI. primijenit će se na produljenje putovanja prouzročeno takvim premještajem.

(Bez promjene)

(b) Troškovi rukovanja na brodu ili iskrcaja tereta, goriva i zaliha u luci ili mjestu ukrcavanja, pristajanja i zakloništa priznat će se kao zajednička havarija kada su rukovanje ili iskrcavanje bili nužni za zajednički spas ili kako bi se omogućio popravak štete na brodu koja je bila izazvana žrtvom ili nezgodom, ako su ti popravci bili nužni za siguran nastavak putovanja, osim u slučajevima kada se oštećenje broda otkrilo u luci ili mjestu ukrcaja ili pristajanja, a da nikakva nezgoda niti druga izvanredna okolnost u vezi s takvom štetom nije nastala tijekom putovanja.

(Bez promjene)

Troškovi rukovanja na brodu ili iskrcavanja tereta, goriva ili zaliha neće biti priznati kao zajednička havarija ako su nastali samo zbog preslagivanja izazvanog pomicanjem tijekom putovanja, osim kada je takvo preslagivanje potrebno zbog zajedničkog spasa.

(Bez promjene)

(c) Kada god se trošak rukovanja ili iskrcavanja tereta, goriva ili zaliha može priznati kao zajednička havarija, troškovi uskladištenja, uključujući troškove osiguranja ako su razborito učinjeni, te ponovno ukrcavanje i slaganje takvoga tereta,

(c) Kada god se trošak rukovanja ili iskrcavanja tereta, goriva ili zaliha može priznati kao zajednička havarija, troškovi uskladištenja, uključujući troškove osiguranja ako su razborito učinjeni, te ponovno ukrcavanje i slaganje takvoga tereta,

goriva i zaliha bit će također priznati kao zajednička havarija.

Međutim, ako brod bude proglašen nesposobnim za plovidbu ili ako ne nastavi svoje izvorno putovanje, troškovi uskladištenja bit će priznati kao zajednička havarija samo do dana proglašenja broda nesposobnim za plovidbu ili odustajanja od putovanja, odnosno do dana završetka iskrcavanja tereta, ako su proglašenje broda nesposobnim ili odustanak od putovanja uslijedili prije toga dana.

Pravilo XI.- Plaće i uzdržavanje posade te drugi troškovi nastali u luci zakloništa i s njom u vezi

(a) Plaće i uzdržavanje zapovjednika, časnika i posade razborito uloženi, kao i gorivo i zalihe utrošeni za vrijeme produžetka putovanja nastalog ulaskom u luku ili mjesto zakloništa ili povratkom u luku ili mjesto ukrcaja bit će priznati kao zajednička havarija kada se troškovi ulaska u takvu luku mogu priznati u zajedničku havariju u skladu s Pravilom X.(a).

(b) Ako bi brod uplovio ili bio zadržan u nekoj luci ili mjestu zbog nezgode, žrtve ili drugih izvanrednih okolnosti koje su to učinile nužnim za zajednički spas ili da bi se omogućio popravak štete izazvane žrtvom ili nezgodom, ako su ti popravci bili nužni za siguran nastavak putovanja, plaće i uzdržavanje zapovjednika, časnika i posade razborito učinjeni za vrijeme dodatnog zadržavanja broda u takvoj luci ili mjestu, bit će priznati kao zajednička havarija sve dok brod bude ili je trebao biti osposobljen za

goriva i zaliha bit će također priznati kao zajednička havarija. Odredbe Pravila XI. primijenit će se na razdoblje dodatnog zadržavanja prouzročеног takvim ponovnim ukrcavanjem ili slaganjem.

(Bez promjene)

(Bez promjene)

(Bez promjene)

nastavak putovanja.

Međutim, kada se oštećenje broda otkrije u luci ili mjestu ukrcavanja ili pristajanja, a da nezgoda ili druga izvanredna okolnost povezana s tom štetom nije nastala tijekom putovanja, plaće i uzdržavanje zapovjednika i posade, te gorivo i zalihe utrošeni za vrijeme dodatnog zadržavanja broda zbog popravaka tako otkrivenih oštećenja, neće se priznati kao zajednička havarija, pa ni onda ako su popravci bili nužni za siguran nastavak putovanja.

Bude li brod proglašen nesposobnim za plovidbu ili ako ne nastavi svoje izvorno putovanje, plaće i uzdržavanje zapovjednika, časnika i posade te utrošeno gorivo i zalihe priznat će se kao zajednička havarija samo do dana proglašenja broda nesposobnim ili odustajanja od putovanja, odnosno do dana završetka iskrcavanja tereta, ako je proglašenje broda nesposobnim ili odustajanje od putovanja uslijedilo prije toga dana.

Gorivo i zalihe utrošeni za vrijeme dodatnog zadržavanja broda priznat će se kao zajednička havarija, osim onoga goriva i zaliha koji su utrošeni pri izvršenju popravaka koji se ne priznaju u zajedničku havariju.

Lučke pristojbe plaćene za vrijeme dodatnog zadržavanja priznat će se također kao zajednička havarija, osim

Gorivo i zalihe utrošeni za vrijeme dodatnog zadržavanja broda priznat će se kao zajednička havarija, osim onoga goriva i zaliha koji su utrošeni pri izvršenju popravaka koji se ne priznaju u zajedničku havariju.

Lučke pristojbe plaćene za vrijeme dodatnog zadržavanja priznat će se također kao zajednička havarija, osim onih pristojbi koje su bile plaćene samo zbog popravaka koji se ne priznaju u zajedničku havariju.

(Bez promjene)

(Bez promjene)

(Prenijeto u gornji stavak)

(Prenijeto u gornji stavak)

onih pristojbi koje su bile plaćene samo zbog popravaka koji se ne priznaju u zajedničku havariju.

(c) Prema ovim i drugim pravilima, plaće obuhvaćaju sve izdatke koji idu u korist zapovjednika, časnika i posade, bilo da je na takve isplate brodovlasnik obvezan po zakonu ili po uvjetima ugovora o zaposlenju.

(d) Kada se zapovjedniku, časnicima i posadi plaća prekovremeni rad za održavanje broda ili za popravke, a koji se trošak ne priznaje kao zajednička havarija, takav prekovremeni rad priznat će se u zajedničku havariju samo do uštede u troškovima koji bi nastali i bili priznati kao zajednička havarija da taj prekovremeni rad nije bio obavljen.

(Bez promjene)

(d) Troškovi mjera poduzetih za sprječavanje ili smanjenje štete na okolišu priznat će se u zajedničku havariju ako su bili učinjeni u nekoj ili u svim od ovih okolnosti:

(i) kao dio neke operacije poduzete za zajednički spas, koja bi, da je bila poduzeta od neke stranke izvan zajedničkoga pomorskog pothvata, dala takvoj stranci pravo na nagradu za spašavanje;

(ii) kao uvjet za ulazak ili odlazak iz neke luke ili mjesta pod okolnostima propisanim u Pravilu X.(a);

(iii) kao uvjet za ostanak u nekoj luci ili mjestu pod okolnostima propisanim u Pravilu X.(a), time da, kad stvarno dođe do izlivanja ili ispuštanja onečišćujućih tvari, cijena dodatnih mjera poduzetih zbog sprječavanja ili smanjenja štete od onečišćenja se neće priznati kao zajednička havarija;

(iv) nužno, u vezi s iskrcavanjem, uskladištenjem ili ponovnim ukrcavanjem tereta, kada god su troškovi tih operacija prihvatljivi kao zajednička havarija.

Pravilo XII.- Štete na teretu prilikom iskrcavanja i drugo

Šteta ili gubitak tereta goriva ili zaliha, prouzročeni prilikom rukovanja, iskrcavanja, uskladištenja, ponovnog ukrcavanja i slaganja priznat će se kao zajednička havarija samo i isključivo onda kada je trošak takvih mjera priznat kao zajednička havarija.

Šteta ili gubitak tereta, goriva ili zaliha, pretrpljeni kao posljedica njihova rukovanja, iskrcaja, uskladištenja, ponovnog ukrcaja i slaganja priznat će se kao zajednička havarija samo i isključivo onda kada je trošak takvih mjera priznat kao zajednička havarija.

Pravilo XIII.- Odbici od troškova popravaka

Popravci koji se priznaju u zajedničku havariju neće biti podložni odbicima "novo za staro" kada se stari materijal ili dijelovi nadomještaju novim, osim ako je brod stariji od 15 godina, u kojem se slučaju odbija jedna trećina. Odbici će se određivati prema dobi broda, računajući od 31. prosinca one godine u kojoj je gradnja broda dovršena pa do dana čina zajedničke havarije, osim za izolaciju, čamce za spašavanje i slične, uređaje i opremu za veze i navigaciju te strojeve i kotlove, za koje će se odbici određivati prema starosti pojedinih dijelova na koje se primjenjuju.

(Bez promjene)

Odbici će se primjenjivati samo na cijene novog materijala i dijelova kada su bili dogotovljeni i spremni za ugradnju na brod.

(Bez promjene)

Nikakvi se odbici neće primjenjivati na namirnice, zalihe, sidra i sidrene lance.

(Bez promjene)

Pristojbe doka i navoza te troškovi premještaja broda priznat će se u cijelosti.

(Bez promjene)

Troškovi čišćenja, bojenja i premazivanja dna neće se priznati kao zajednička havarija, osim ako je dno bilo obojeno i premazano u roku od dvanaest mjeseci prije čina zajedničke havarije, u kojem će se slučaju priznati jedna polovica takvih troškova.

(Bez promjene)

Pravilo XIV.- Privremeni popravci

Kada se u luci ukrcavanja, pristajanja ili zakloništa na brodu izvrše privremeni popravci radi zajedničkog spasa ili radi otklanjanja štete prouzročene žrtvom zajedničke havarije, troškovi takvih popravaka priznat će se kao zajednička havarija. Kada se izvrše privremeni popravci

(Bez promjene)

(Bez promjene)

slučajnih šteta zato da se omogući završetak pothvata, troškovi takvih popravaka priznat će se kao zajednička havarija bez obzira na uštede, ako ih je bilo, drugim sudionicima, ali samo do iznosa uštede u onim troškovima koji bi bili napravljeni i priznati kao zajednička havarija da takvi popravci tamo nisu bili izvršeni.

Nikakvi odbici "novo za staro" neće se primjenjivati na troškove privremenih popravaka koji se priznaju kao zajednička havarija.

(Bez promjene)

Pravilo XV.- Gubitak vozarine

Gubitak vozarine koji proizađe iz štete ili gubitka tereta priznat će se kao zajednička havarija, bilo da je prouzročen činom zajedničke havarije ili da se šteta ili gubitak tereta naknađuju kao takvi.

(Bez promjene)

Od bruto iznosa izgubljene vozarine odbit će se troškovi koje bi njezin korisnik bio imao da bi zaradio takvu vozarinu, ali do toga nije došlo zbog žrtvovanja.

(Bez promjene)

Pravilo XVI.- Iznos koji se naknađuje za teret izgubljen ili oštećen žrtvovanjem

Iznos koji se mora naknaditi kao zajednička havarija za štetu ili gubitak žrtvovanog tereta predstavljat će gubitak koji je pri tome pretrpljen, zasnovan na vrijednosti u vrijeme iskrcavanja utvrđenoj iz trgovačkog računa ispostavljenog primatelju ili, ako takvog računa nema, na ukrcajnoj vrijednosti. Vrijednost u vrijeme iskrcavanja uključivat će troškove osiguranja i vozarine, osim ako je takva vozarina u riziku nekog drugog, a ne interesenta na teretu.

(Bez promjene)

Ako se tako oštećeni teret proda, a iznos štete nije bio na drugi način sporazumno utvrđen, gubitak koji se treba naknaditi iz zajedničke havarije

(Bez promjene)

bit će razlika između neto utrška od prodaje i neto vrijednosti tereta u zdravom stanju, izračunane u skladu s prvim stavkom ovoga Pravila.

Pravilo XVII.- Vrijednosti koje pridonose

Doprinos u zajedničku havariju izračunat će se na osnovi stvarnih neto vrijednosti imovine na završetku pothvata, osim što će kao vrijednost tereta biti uzeta vrijednost u vrijeme iskrcavanja utvrđena iz trgovačkog računa ispostavljenog primatelju ili, ako takvoga računa nema, ukrajna vrijednost. Vrijednost tereta uključivat će troškove osiguranja i vozarine, osim ako je takva vozarina u riziku nekog drugog, a ne interesa na teretu, uz odbitak svakog gubitka ili štete koju je teret pretrpio prije ili u vrijeme iskrcavanja. Vrijednost broda utvrdit će se ne uzimajući u obzir povoljan ili nepovoljan utjecaj bilo kakvog ugovora o zakupu ili brodarskog ugovora na vrijeme pod kojima bi se brod mogao nalaziti.

Ovim vrijednostima dodat će se iznos koji se za žrtvovanu imovinu priznaje kao zajednička havarija, ako već nije uključen, a od vozarine i prevoznine u riziku odbit će se one pristojbe i plaće posade koje ne bi bile utrošene prilikom zarađivanja vozarine da su brod i teret bili potpuno izgubljeni na dan čina zajedničke havarije; od vrijednosti imovine odbit će se također svi dodatni izdatci koji su s njome u vezi nastali poslije čina zajedničke havarije, osim onih izdataka koji su priznati kao zajednička havarija.

(Bez promjene)

Ovim vrijednostima dodat će se iznos koji se za žrtvovanu imovinu priznaje kao zajednička havarija, ako već nije uključen, a od vozarine i prevoznine u riziku odbit će se one pristojbe i plaće posade koje ne bile utrošene prilikom zarađivanja vozarine da su brod i teret bili potpuno izgubljeni na dan čina zajedničke havarije; od vrijednosti imovine odbit će se također svi dodatni izdatci koji su s njome u vezi nastali poslije čina zajedničke havarije, osim onih izdataka koji su priznati kao zajednička havarija ili koji terete brod kao posebna naknada prema članku 14. Međunarodne konvencije o spašavanju, 1989. ili prema nekoj drugoj odredbi jednaka značenja.

Kada se teret proda prije odredišta, on će pridonositi na osnovi stvarnog neto utrška od prodaje, uz dodatak svakog iznosa koji se priznaje kao zajednička havarija.

Putnička prtljaga i osobne stvari koje nisu ukrcane uz teretnicu neće pridonositi u zajedničku havariju.

Pravilo XVIII.- Oštećenje broda

Iznos koji se treba priznati kao zajednička havarija za oštećenje ili gubitak broda, njegovih strojeva i/ili opreme, prouzročen činom zajedničke havarije bit će kako slijedi:

(a) Kada se popravljaju ili nadomješta stvarna razborita cijena popravka ili nadomještaja takve štete ili gubitka, uz odbitke u skladu s Pravilom XIII.;

(b) Kada se ne popravljaju niti nadomješta, razborito smanjenje vrijednosti koje proistječe iz takve štete ili gubitka, ali koje ne prelazi procijenjene troškove popravaka. Međutim, kada brod predstavlja stvarni potpuni gubitak ili bi troškovi popravaka nadmašili vrijednost broda u popravljenom stanju, iznos koji se treba priznati kao zajednička havarija bit će razlika između procijenjene vrijednosti broda u zdravom stanju po odbitku procijenjenih troškova popravka štete koja nije zajednička havarija - i vrijednosti broda u njegovu oštećenu stanju, koja se može odrediti prema neto utršku od prodaje, ako ga je bilo.

Uz okolnosti predviđene u Pravilu G., teret i druga imovina pridonosit će na osnovi svoje vrijednosti na izvornom odredištu, osim ako su prodani ili se s njima na drugi način raspolagalo prije tog odredišta, a brod će doprinositi prema svojoj stvarnoj neto vrijednosti u vrijeme završetka iskrcaja tereta.

Kada se teret proda prije odredišta, on će doprinositi na osnovi stvarnog neto utrška od prodaje, uz dodatak svakog iznosa koji se priznaje kao zajednička havarija.

Poštanske pošiljke, putnička prtljaga, osobne stvari i praćena privatna motorna vozila neće pridonositi u zajedničku havariju.

(Bez promjene)

(Bez promjene)

(Bez promjene)

Pravilo XIX.- Neprijavljeni ili netočno prijavljeni teret

Šteta ili gubitak prouzročeni dobrima ukrcaanim bez znanja vlasnika broda ili njegovog agenta, ili dobrima koja su u vrijeme ukrcavanja namjerno pogrešno opisana, neće se priznati kao zajednička havarija, ali ako su takva dobra spašena ostat će obvezna na doprinos.

(Bez promjene)

Šteta ili gubitak prouzročeni dobrima koja su prilikom ukrcavanja bila netočno prijavljena na nižu vrijednost od njihove stvarne vrijednosti, naknađivat će se prema njihovoj prijavljenoj vrijednosti, ali će takva dobra pridonositi prema svojoj stvarnoj vrijednosti.

(Bez promjene)

Pravilo XX.- Pribavljanje sredstava

U zajedničku havariju priznat će se provizija od 2% na izdatke zajedničke havarije, osim onih za plaće i uzdržavanje zapovjednika, časnika i posade, te goriva i zaliha koje nisu bile nadomještene tijekom putovanja, ali kad sredstva nisu pribavljena niti od jednog interesa koji pridonosi, nužni troškovi pribavljanja sredstava putem pomorskog zajma ili na drugi način, ili gubitak što ga pretrpi vlasnik dobara prodanih u tu svrhu, priznat će se kao zajednička havarija. Troškovi osiguranja novca predjumljenog za plaćanje izdataka zajedničke havarije priznat će se također kao zajednička havarija.

U zajedničku havariju priznat će se provizija od 2% na izdatke zajedničke havarije, osim onih za plaće i uzdržavanje zapovjednika, časnika i posade, te goriva i zaliha koje nisu bile nadomještene tijekom putovanja.

Novčani gubitak što ga pretrpe vlasnici dobara koja su bila prodana zbog stvaranja fondova za podmirenje izdataka zajedničke havarije priznat će se u zajedničku havariju.

Troškovi osiguranja izdataka zajedničke havarije bit će također priznati u zajedničku havariju.

Pravilo XXI.- Kamate na gubitke koji se naknađuju u zajedničkoj havariji

Na izdatke, žrtve i naknade koje terete zajedničku havariju priznat će se kamate po stopi od 7% godišnje do datuma diobne osnove zajedničke havarije, uzimajući u obzir sve povremene naplate od interesa koji pri-

Na izdatke, žrtve i naknade u zajedničkoj havariji priznat će se kamate po stopi od 7% godišnje do tri mjeseca poslije objave diobne osnove zajedničke havarije, uzimajući u obzir svaku isplatu na račun

donose ili iz sredstava pologa zajedničke havarije.

Pravilo XXII.- Postupak s polozima u gotovini

Ako su glede obveza tereta prema zajedničkoj havariji, spašavanju ili posebnim izdancima prikupljeni polozi u gotovini, takvi će se polozi bez odlaganja uplatiti na poseban račun pod zajedničkim imenom jednog predstavnika kojega imenuje brodovlasnik i jednog predstavnika kojega imenuju polagači, i to u banku koju obojica odobre. Tako položen iznos, zajedno s priraslim kamatama ako ih bude, držat će se kao pokriće za isplatu strankama koje su na to ovlaštene iz osnova zajedničke havarije, spašavanja ili posebnih izdataka, a koje duguje teret od kojega su polozi prikupljeni. Isplate s toga računa ili vraćanje pologa mogu uslijediti samo na osnovi pismenog odobrenja likvidatora. Takvi polozi, isplate ili vraćanja neće utjecati na konačnu odgovornost stranaka.

interesa koji pridonose ili iz sredstava pologa zajedničke havarije.

(Bez promjene)